

Formanden: Den sidste ærede Taler vil jeg gøre opmærksom paa, at ifølge § 1 skal enhver Tiende afløses ved Betaling af en Kapital, der udgør 25 Gange et Aars Tiende med Fradrag af det aarlige Beløb af de Tienden paahvilende Skatter og Afgifter til det offentlige.

Dalsgaard: Maa jeg kun til den højt-ærede Formand bemærke, at Skatten jo ikke kan have noget at gøre med de en Tiende paahvilende Byrder; man kan jo dog ikke fra disse Byrder drage Skattens Værdi uden at gøre Uret mod dem, som Byrden skal svares til.

Da ikke flere ønskede at udtale sig, sluttedes Forhandlingen om Ændringsfor-
slaget.

Samtlige Ændringsforslag af Land-
brugsministeren (se foran)
vedtoges uden Afstemning.

Lovforslaget i dets Helhed, saaledes som det nu forelaa ændret, sattes derefter under Forhandling.

Breinholt: Efter mine Udtalelser ved tidligere Behandlinger af denne Sag vil man let kunne forstaa, hvor svært det falder mig at stemme for den endelige Vedtagelse af Lovforslaget, der efter min Mening over stor Uret mod den Befolkning, blandt hvilken jeg hører hjemme, idet det sætter Hundreder og atter Hundreder af — ganske vist smaa — Bispetiendeejere ned i 2den Klasse, uagtet de eje deres Tiender med samme retsgyldige Adkomst som de, der komme i første Klasse og indtil nu i alle Henseender have været lige-stillede med dem og haft samme Adgang til at sælge, bortskøde og pantsætte deres Tiender. At borttage Tiendebyrden fra Bondejorden, som hidtil alene har baaret den, er imidlertid et saa stort og, det erkender jeg, tillige retfærdigt Formaal, at jeg altid har maattet arbejde med derpaa, og af Hensyn hertil og i det faste Haab, at dette Lovforslag vil vende tilbage til os frigjort fra denne sorte Plet, jeg har paa-
peget, stemmer jeg for Lovforslagets ende-
lige Vedtagelse.

Jørgensen: Der er fra forskellige Sider rejst den Anke mod det forelig-
gende Lovforslag, at det ikke yder Erstat-
ning til de Tiendeydere, der have indkøbt
deres Tiende. Jeg kan anerkende, at der

i mange Tilfælde vil være Mening i at yde Erstatning ogsaa til dem, men det maa ikke overses, at der er mangfoldige andre Tilfælde, hvor en saadan Erstatning vilde være en stor Urimelighed. Jeg skal give et enkelt Eksempel blandt mange, som jeg kunde nævne. Det er nu vel ca. 32 Aar siden, at man et Sted paa Sjælland indkøbte Kirketiende af Staten paa det Vilkaar, at Købesummen skulde blive staaende uopsigelig og afdrages gennem en Aar-række. Saa viste det sig imidlertid, at Tienden var saa rigelig, at den kunde be-
tale ikke alene Kirkens Vedligeholdelse, men ogsaa Renter og Afdrag, saaledes at Tienden ikke kostede Køberne en eneste Øre. Nu forekommer det mig rigtignok, at hvis man i saadanne Tilfælde vilde yde Erstatning, vilde det ikke alene være en Urimelighed, men ogsaa en Uretfærdighed mod de Tiendeydere, der komme ind under det foreliggende Lovforslag, idet den Erstatning, der ydes dem, der ikke have haft det Held at købe Tienden saa billigt, vil blive forholdsvis langt mindre. Det er min Overbevisning; at saa snart man overhovedet gaar uden for denne Lov, hvis Formaal er at skaffe den urimelige og ubillige Tiendebyrde ud af Verden, vil man møde et Utal af Urimeligheder og Uretfærdigheder, som det vil være umuligt at raade Bod paa. Der er Ting, man ikke har skænket Opmærksomhed hverken her i Salen eller uden for den. Jeg skal nævne, at paa min Hjemegn tog man for 12—14 Aar siden 5,000 Kroner fra Sognekalder og gav dem bort til andre Præstekald. Nu kan denne Lov vel raade Bod paa nogle Ulemper, idet den afløser Tienden, men ikke paa den Uretfærdighed, der blev begaaet mod det paagældende Pastorat, da de daværende Magthavere reducerede det fra at være et første Klas-
ses Embede, som blev søgt af de bedste Prædikanter og de fineste Teologer, til et fjerde Klasses Embede, som somme Tider kan være vanskelig at faa besat. Dette er en Uretfærdighed begaaet mod vedkom-
mende Menighed og Tiendeyder, som ikke

Rettelser.

Sp. 1660, L. 11 f. n.: „Folkeskolen“, læs: „Forbindelsen“.

— 1666, L. 2 f. n.: „ind paa“, læs: „ud fra“.

— 1699, L. 46 f. o.: „vendte“, læs: „rendte“.